

Waterhouderij: sparen als je sparen kunt

Binnen de Waterhouderij Walcheren bufferen acht agrarische ondernemers zoveel mogelijk zoet water in een gebied van 300 hectare. „Daarmee beregenen we de percelen van onderaf”, zegt stichtingsvoorzitter Wim van Nieuwenhuijzen uit Oostkapelle.

Drie jaar geleden begonnen de acht ondernemers, actief in de sectoren akkerbouw, fruit- en vollegrondsgroenteteelt, met een pilot hoe ze voldoende zoet water in het gebied kunnen krijgen en ook houden. „Er bleek al snel dat er per saldo genoeg regenwater voorhanden is op jaarbasis”, zegt Van Nieuwenhuijzen. „De vraag was hoe je dat goed verdeelt zodat je ook in de droge perioden kunt beschikken over voldoende zoet water.”

Met vallen en opstaan hebben de deelnemers, in samenwerking met waterschap Scheldestromen, veel dingen uitgeprobeerd en gemonitord in de bestaande infrastructuur. „Daar zijn we nog steeds mee bezig”, zegt Van Nieuwenhuijzen.

Het proefgebied van 300 hectare, bestaande uit gronden van de acht deelnemers, beslaat grofweg een driehoek tussen Serooskerke, Oostkapelle en voormalig waterwingebied Oranjezon. „Walcheren is als het ware een diep bord en wij zitten aan de hoge rand ervan. Wij vertragen de afvoer met vertragingsdrempels. Zo houden we het water langer in het

gebied. En via capillaire opstijging kunnen de wortels van de planten er beter bij.”

Kwelwater

De vertragingsdrempels bestaan uit het hoger en langer dicht houden van stuwtjes, het plaatsen van schotten in sloten en het afsluiten van duikers. Dan is er ook nog zout kwelwater dat de kwaliteit van het zoete oppervlaktewater geen goed doet. „Zo kwamen we er na het meten van EC-waardes achter dat er kwelwater via een duiker naar het zoete water werd gevoerd. Daar hebben we toen een zoet-zoutscheiding doorgevoerd. Dat is niet meer dan een stop in die duiker plaatsen. Moeilijker is het niet”, stelt de voorzitter.

De acht ondernemers hebben zich verenigd in een stichting met als doel om kennis van de waterhouderij te verzamelen en uit te dragen. Daarbij worden ze intensief begeleid door ZLTO, onderzoeksinstituut Deltares en adviesbureau Aequator.

De effecten zijn al goed merkbaar, onder meer bij het akkerbouwbedrijf van Van Nieuwenhuijzen. „Mijn bedrijf is nu niet meer verdrogend.

Dat levert dus rendement op. Zo ook bij een fruitteler. We zien dus echt al ontwikkelingen, maar we staan pas aan het begin.”

Waterhouderij Walcheren zoekt ook aansluiting bij het project van Go Fresh, waarbij de zoetwaterlens onder de kreekrug in het gebied benut wordt. „Twee ondernemers van onze stichting doen mee aan die proef. Gebiedseigen oppervlaktewater wordt in de kreekrug opgeslagen dat anders verloren gaat, met als doel dit weer op te kunnen pompen in tijden van droogte.”

Effecten

Het is volgens de akkerbouwer nu zaak om de effecten over een langere termijn te bepalen en te meten, verder in te richten en resultaten te boeken. „Wij gaan gewoon door totdat er een structurele oplossing is gevonden. De vele voordelen die we nu al in korte tijd bereikt hebben, moeten voor iedereen beschikbaar zijn. Het is heel simpel: je moet sparen als je sparen kunt. Dit principe kun je natuurlijk overal waar verdroging en verzilting toeneemt toepassen.”

Wim van Nieuwenhuijzen meet de EC-waarde van het oppervlaktewater.

Foto: Anton Dingemans

